

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Збірник тез доповідей НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**“Службово-бойова діяльність
Національної гвардії України:
сучасний стан, проблеми
та перспективи”**

Секція 3

**Наукове забезпечення діяльності
тилових підрозділів
Національної гвардії України**

(<http://nangu.edu.ua>)

29 березня 2018 року

м. Харків

Оргкомітет конференції

Голова оргкомітету – перший заступник начальника Національної академії з навчально-методичної та наукової роботи полковник **Морозов О.О.**

Відповідальний секретар оргкомітету:
науковий співробітник науково-організаційного відділу **Бондаренко О.В.**
(057-739-26-68, 4-68)

Члени оргкомітету:

начальник науково-дослідного центру полковник **Приходько І.І.;**

начальник навчально-методичного центру полковник **Тробюк В.І.;**

начальник факультету №1 полковник **Овчаренко В.В.;**

начальник факультету №2 полковник **Єманов В.В.;**

начальник факультету №3 полковник **Павлов С.П.;**

начальник факультету №4 полковник **Іщенко С.О.;**

заступник начальника Київського факультету з навчально-методичної та наукової роботи підполковник **Бєлай С.В.;**

начальник відділу по роботі з особовим складом полковник **Драган Ю.А.;**

начальник відділу родів військ та служб полковник **Деркач О.В.;**

начальник науково-організаційного відділу підполковник **Морозов І.Є.**

Адреса оргкомітету: 61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3, Національна академія Національної гвардії України, науково-організаційний відділ.

Контактні телефони: 057-739-26-02, 057-739-26-68.

Електронна адреса: nov_nangu@ukr.net

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори

**Секція № 3.
Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України**

Керівник секції: доктор економічних наук, доцент **Фісун К.А.**
Секретар секції: кандидат військових наук, полковник **Зозуля А.В.**

Тематика секції:

- напрями удосконалення нормативного та методичного забезпечення у галузі тилового забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України;
- визначення пріоритетів наукової проблематики у галузі тилового забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України;
- міжвідомча взаємодія та взаємовідносини серед суб'єктів сил охорони правопорядку щодо інтегрування систем матеріально-технічного забезпечення;
- роль і місце економічних наук у розв'язанні проблем тилового забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України;
- апробація результатів наукових досліджень щодо вдосконалення тилового забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України.

УДК 355.41

Бондаренко О.Г., кандидат наук з державного управління, доцент, докторант Національної академії Національної гвардії України, полковник

ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ВАЖЛИВОСТІ БАЗОВИХ ЗАВДАНЬ- ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СПІЛЬНИХ ДІЙ ФОРМУВАНЬ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ

Використовуючи схему застосування методу структуризації цілей управління логістичним (ЛЗ) забезпеченням спільних дій формувань Сектору безпеки і оборони (СБО) можна розпочати вирішення проблеми синтезу структури органу управління ЛЗ, а саме визначення показників важливості базових завдань-функцій управління ЛЗ. Формулювання мети діяльності організації є центральним моментом, що визначає перспективи її успіху. Головна мета діяльності органу управління ЛЗ спільних дій формувань СБО під час кризових ситуацій повинна полягати у організації безперебійного та повного забезпечення всіма видами матеріально-технічних засобів (МТЗ); плануванні ЛЗ; визначення потреб у озброєнні, військової і спеціальної техніки та матеріально-технічних засобів (ОВСТ та МТЗ), їх закупівлю, постачання, зберігання, ремонт, технічне обслуговування, контроль експлуатації (використання); планування та здійснення перевезень усіма наявними видами транспорту; розквартирування військ та особового складу; лазне-пральне та торговельно-побутове обслуговування; організацію харчування; закупівлю або будівництво, технічне обслуговування, експлуатацію об'єктів військової та спеціальної інфраструктури підпорядкованих Ситуаційному центру (СЦ) формувань СБО під час ліквідації кризової ситуації.

На другому етапі формуємо варіант упорядкованого за важливістю складу завдань-функцій (табл. 1). Представлені дані табл. 1 визначені методом експертної оцінки. В якості експертів виступали науково-педагогічні працівники кафедр тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, Військової академії (м. Одеса), Національної академії Сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного (м. Львів), офіцери-слухачі магістратури НАНГУ, офіцери – керівники тилового (логістичного) забезпечення формувань Національної гвардії України, Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України, Державної служби з надзвичайних ситуацій України. Всього приймало участь у експертній оцінці 63 особи, що забезпечує об'єктивність оцінювання.

**Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України**

Таблиця 1 – Базовий набір завдань-функцій управління ЛЗ, варіант

№ з.п.	Назва завдань-функцій тилового забезпечення	Показник важливості завдання-функції	
		бали	Долі
1.	Визначення потреб ОВСТ та МТЗ, їх закупівлю, постачання, зберігання, ремонт, технічне обслуговування, контроль експлуатації (використання)	98	0,12436548
2.	Планування ЛЗ спільних дій формувань СБО під час кризових ситуацій	95	0,12055838
3.	Загальне управління системою ЛЗ спільних дій формувань СБО під час кризової ситуації	93	0,1180203
4.	Планування та здійснення перевезень усіма наявними видами транспорту	85	0,10786802
5.	Підготовку сил та засобів ЛЗ до виконання завдань	80	0,10152284
6.	Організація харчування	75	0,09517766
7.	Забезпечення ПММ	60	0,07614213
8.	Розквартирування військ та особового складу	57	0,07233503
9.	Інші завдання-функції (у тому числі медичне та інші види забезпечення)	50	0,06345178
10.	Технічне забезпечення по службам тилу	45	0,0571066
11.	Лазне-пральне та торговельно-побутове обслуговування	30	0,03807107
12.	Закупівля або будівництво, технічне обслуговування, експлуатація об'єктів військової та спеціальної інфраструктури	20	0,02538071

У подальшому по кожній функції сформується упорядкований за важливістю склад параметрів і факторів, що впливають на виконання завдань-функцій ЛЗ спільних дій формувань СБО під час кризових ситуацій.

УДК 336:355.422

Василенко В.П., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ПОСИЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РОБОТИ У ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИНАХ НГУ

Економічна робота (ЕР) являє собою багатогранну діяльність військових колективів з вишукування напрямків ефективного використання матеріальних і грошових коштів, що виділяються частин для вирішення функціональних завдань, що стоять перед ними. Однією з умов успіху ЕР у військах є економічно грамотне обґрунтування командирами (начальниками) прийнятих рішень як у воєнний, так і в мирний час. Безпосередня організація та проведення ЕР у військової частині НГУ покладається на заступника командира з тилу і економічну комісію [1].

Показано, що в теперішній час рівень ЕР у військових частинах НГУ суттєво знизився. Наводяться конкретні факти цього зниження. Так навіть річний план економічної роботи розробляється не во всіх військових частинах.

Пропонуються шляхи посилення економічної роботи у військових частинах до яких віднесені наступні:

- провести теоретичні дослідження в нових економічних умовах практики матеріального стимулювання зусиль військових колективів, окремого військового і цивільного персоналу, що вносять свій внесок у забезпечення ощадливого і доцільного використання державних коштів;

- поставити на новий рівень виховання у особового складу почуття високої відповідальності за заощадження озброєння, техніки та майна;

- постійно вести пошук нових джерел економії ресурсів у військової частині, які пов'язані з появою на ринку різних новітніх товарів, наприклад, світлодіодних ламп [2], датчиків руху, теплових насосів та інших, на основі яких можливо реалізувати ефективні технології електрозбереження та інші;

- рішуче проводити викорінення всяких надмірностей і безгосподарності, більш повне використовувати внутрішні ресурси частини;

- зробити нормативні та організаційні шаги по налагодженню у військах проведення раціоналізаторської і винахідницької роботи та організації впровадження її результатів;

- здійснити у військових частинах збільшення обсягів проведення дозволеної господарської діяльності, спираючись на нові можливості, що відкриваються для роботи у цьому напрямку новою Інструкцією, яка затверджена Командувачем НГУ у 2015 році [3];

економічну роботу організувати і проводити не тільки в службах тилу, а в усіх підрозділах і службах військової частини, де експлуатується техніка та майно, витрачаються матеріальні та грошові кошти.

Таким чином, реалізація запропонованих шляхів посилення економічної роботи у військових частинах дозволить підвищити ефективність використання озброєння, техніки та майна, а також вдосконалення військової майстерності військовослужбовців НГУ.

УДК 355.41

Гаврюк В.В., магістр факультету економіки та менеджменту Національної академії Національної гвардії України, майор; **Зозуля А.В.**, кандидат військових наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

**РОЗРОБЛЕННЯ СЦЕНАРІЮ ДІЙ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ
ТА ПІДРОЗДІЛІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО
УГРУПУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
ПРИ РЕАГУВАННІ НА НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ
ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ**

Надзвичайні ситуації природного характеру на нашій планеті щороку забирають людські життя, спричиняють руйнування міст, промислових об'єктів, спричиняючи великі збитки об'єктам національної економіки та навколишньому середовищу.

Особливості географічного положення України, атмосферні процеси, наявність гірських масивів, підвищень, близькість теплих морів зумовлює різноманітність кліматичних умов: від надлишкового зволоження в західному Поліссі до посушливого в Південній Степовій зоні. Виняткові кліматичні умови на Південному березі Криму, в горах Українських Карпат та Криму. У результаті взаємодії всіх цих факторів виникають небезпечні стихійні явища. В окремих випадках вони носять катастрофічний характер для навколишнього природного середовища та населення.

Стихійні явища, як правило, виникають у комплексі, що значно посилює їх негативний вплив.

Проблеми ліквідації наслідків аварій природного характеру, в тому числі питання відновлення цивільних і промислових споруд, з кожним роком набуває все більшого значення.

Якість та своєчасність виконання службово-бойових завдань військовими частинами та підрозділами по ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

природного характеру залежить від рівня боєздатності військ, їх рухомості, можливості використання за призначенням та знаходяться в прямій залежності від наявності і стану озброєння, техніки та матеріально-технічних засобів.

Транспортні засоби використовуються для підвозу і евакуації різноманітних матеріальних засобів, перевезення особового складу підрозділів і частин, а також для монтажу на ній спеціального озброєння, технічних засобів зв'язку і управління військами.

Матеріальне забезпечення по своїй суті є складний процес, який передбачає виконання різноманітних по характеру і змісту взаємопов'язаних ремонтних, постачальних та інших робіт.

Для досягнення його ефективності вимагається чітка організація і здійснення заходів по місцю, часу і завданням.

З всього вищесказаного витікає актуальність проведеного дослідження щодо удосконалення матеріального забезпечення під час виконання завдань по ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Метою роботи є розроблення та удосконалення сценарію дій підрозділів тилового забезпечення в районах надзвичайних ситуацій природного характеру регіонального рівня/

Об'єктом дослідження роботи є тилове забезпечення діяльності військ під час виконання завдань в районах надзвичайних ситуацій природного характеру.

Предметом дослідження роботи удосконалення тилового забезпечення особового складу задіяного до виконання завдань в районах надзвичайних ситуацій природного характеру.

Гафуров О.В., кандидат технічних наук, старший викладач кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

Організація харчування як в умовах стаціонарного розміщення, так і у польових умовах, є обов'язком цілої низки посадових осіб. Командир особисто затверджує розкладку продуктів та сам або через своїх заступників щоденно контролює якість і повноту доведення готової їжі до особового складу частини. В обов'язки заступника командира з тилу входить організація доброякісного харчування та забезпечення доведення належних норм продовольства кожному службовцю. харчування Начальник продовольчої служби частини організовує роботу всіх продовольчих об'єктів і відповідає за їх санітарний стан, керує

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

підвозом та здійснює контроль за правильним зберіганням продуктів харчування, перевіряє їх доброякісність, забезпечує дотримання технології приготування гарячої їжі та доведення належної норми харчування до особового складу. Разом з начальником медичної служби він складає розкладку продуктів, а також особисто проводить у встановлені терміни з поварами частини контрольно-показове варіння страв. Начальник польового пункту харчування (ППХ) безпосередньо відповідає за своєчасне і доброякісне приготування їжі у польових умовах, збереження і доведення до військовослужбовців продуктів харчування згідно із встановленими нормами, а також за санітарний стан польового пункту харчування, кухонного інвентарю, обладнання і посуду. Приготування гарячої їжі, видача хліба, коров'ячого масла, цукру, чаю (або кип'ятку), прийом і зберігання запасів продовольства здійснюються на ППХ.

Зазвичай, постачання продуктів харчування у польових умовах проводиться переважно централізовано і доставляється у частину згідно встановлених норм постачання. Приготування їжі на ППХ здійснюється відповідно з розкладкою продуктів під постійним контролем командування, медичної та санітарно-епідеміологічної служб. Норми харчування визначають асортимент та кількість продовольства, яке відпускається для харчування однієї людини на добу. Норми харчування діляться на основні (норми № 1-6, 9), сухі і бортові пайки (раціони) (норми № 10-14). У примітках до норм вказані додаткові продукти, які видаються відповідним категоріям службовців та іншим категоріям, які зазначені у цих примітках. Норми харчування затверджуються постановою Кабінету Міністрів України. У польових умовах для харчування особового складу у можуть бути використані пайки котлового постачання, сухі та додаткові пайки. Із пайків котлового постачання готують гарячу їжу переважно на ППХ. До складу сухих пайків входять м'ясні та м'ясо-рослинні консерви або концентрати, цукор та чай. Їх видають на руки особовому складу для самостійного харчування, коли немає можливості приготувати їжу на ППХ. Людина може харчуватися сухими пайками без шкоди для здоров'я протягом 3-5 діб.

Додаткові пайки видають, водолазам, офіцерському складу тощо. Згідно з даними проведених досліджень енергозатрати службовців у мирний час можуть дорівнювати 3500-4500 ккал за добу. Відповідно набір продуктів і їх кількість у пайках є достатніми, щоб компенсувати енергозатрати особового складу. При виконанні аварійно-рятувальних робіт у районах надзвичайних ситуацій, вважають, що енергозатрати можуть зростати до 5600-5800 ккал за добу. Тому особливого значення у польових умовах набуває контроль за доведенням всієї належної норми продуктів харчування до кожної людини. У випадках, коли виникають труднощі з постачанням необхідної кількості продуктів харчування, особовий склад може деякий час зберігати достатньо високу боездатність та

збереження гомеостазу за умов забезпечення без обмежень доброякісною водою, навіть при дефіциті до 2500 ккал у добовому раціоні.

Під час організації та контролю якості за харчуванням особового складу формування необхідно значну увагу приділяти розробці раціонального режиму харчування і складанні розкладок продуктів з врахуванням особливостей навчально-бойової підготовки; систематичному медичному контролю за якістю харчування; контролю за санітарним станом об'єктів харчування та особовим складом, який залучається до роботи на них.

На сьогодні в Збройних Силах України застосовуються норми харчування, які мають низку недоліків: обмежений асортимент продуктів харчування (відсутність кисломолочних продуктів, свіжих овочів та фруктів, соків, кави), не враховується реальне споживання продуктів військовослужбовцями. Використання норм заміни призводить до маніпуляцій асортиментом та ціною продуктового набору.

Вважаємо за необхідне продовжувати роботу у напрямку покращення забезпечення якісним харчуванням особового складу військових не тільки у стаціонарних місцях дислокацій, але і в польових умовах.

УДК 334:215.432

Герасименко В.М., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД

Сфера соціального забезпечення військовослужбовців є якість соціальних гарантій та їх доступність для військовослужбовців. Напрямки соціального забезпечення військовослужбовців, отримання ними пільг і різного роду гарантій від держави є досить актуальними на сьогоднішній день і, відповідно, потребують дослідження та подальшого вивчення.

Метою даних тез є аналіз соціального захисту військовослужбовців в сучасний період.

Законодавчою базою, що регламентує питання соціального захисту військовослужбовців, є закони України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", "Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ". Крім того, на військовослужбовців поширюється дія й інших законів України, а саме: "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"; "Про статус і соціальний захист громадян, які

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи"; "Про державну допомогу сім'ям і дітям"; "Про зайнятість населення".

Соціальний захист військовослужбовців – одна із функцій держави, спрямована на встановлення системи правових і соціальних гарантій, що забезпечують реалізацію конституційних прав і свобод, задоволення матеріальних і духовних потреб військовослужбовців відповідно до особливого виду їх службової діяльності, статусу в суспільстві, підтримання соціальної стабільності у військовому середовищі. Це право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, у старості, а також в інших випадках, передбачених законом.

В сучасний період відбулося багато позитивних змін напрямку соціального захисту військовослужбовців, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації в особливий період, а саме:

встановлена одноразова грошова допомога військовослужбовцям, які призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, у разі їх прийняття на військову службу за контрактом від восьми до десяти мінімальних заробітних плат;

діє виплата грошового забезпечення як для військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, тобто на цих військовослужбовців поширюються пільги, передбачені законами України "Про військовий обов'язок і військову службу", "Про соціальний і правовий статус військовослужбовців і членів їх сімей", Кодексом законів про працю та іншими нормативно-правовими актами;

надається одноразова грошова допомога у разі звільнення військовослужбовців, призваних на військову службу у зв'язку з мобілізацією;

встановлена виплата винагороди за безпосередню участь у воєнних конфліктах чи антитерористичній операції (зі змінами на сьогодні сума становить 6000 грн., або 2400 грн.).

Соціальні гарантії учасників АТО охоплюють питання, пов'язані з трудовою діяльністю. За працівниками, призваними на військову службу під час мобілізації, зберігаються (на особливий період, але не більше одного року) місце роботи, посада й компенсується середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову незалежно від підпорядкування та форми власності. Громадян, призваних під час мобілізації, звільнено від штрафних санкцій за фінансовими, податковими зобов'язаннями (не нараховуються відсотки за користування кредитом).

Разом з позитивними змінами у цьому напрямку все ж таки існує ряд негативних моментів, а саме:

відсутній ефективний механізм вирішення житлово-побутових питань військовослужбовців-учасників АТО;

недосконалий і однозначно не визначений процес отримання існуючої системи пільг та компенсацій для учасників АТО та членів їхніх сімей;

складний процес забезпечення санаторно-курортним лікуванням як основної складової системи психологічної та фізіологічної реабілітації.

Таким чином, необхідно зазначити, що держава повинна піклуватися про якісний стан соціального захисту військовослужбовців, про реальну можливість отримання військовослужбовцями всіх складових соціального захисту передбачених чинним законодавством. Крім того, головним обов'язком є – забезпечення доступності і прозорості таких процедур.

УДК: 336.01

Гончаренко Н.Г., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

ЗМІСТ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РОБОТИ ТА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ У ВІЙСЬКАХ

Сучасні проблеми економіки країни потребують глибоких та кардинальних змін всієї економічної системи. Постійні коливання та економічна криза також вносять свої корективи та вимагають постійних змін та зрушень. Якщо за минулих часів, можна було прогнозувати та планувати свою роботу на декілька років, то сьогодні необхідно постійно вносити певні корективи, знаходити шляхи додаткової можливості отримання доходів, тощо.

Вся економіка країни – це могутній комплекс, який при взаємодії може приносити позитивні результати. Однак, слід відмітити, що кожна галузь має також і свої специфічні умови, які необхідно враховувати.

Якщо розглядувати військову частину як частку всієї економічної системи, то слід відмітити, що однією з її особливостей, є умови фінансування. Як відомо військові частини фінансуються із держбюджету. То ж головним завданням економічної роботи у військових частин є економне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Особливо актуальною вона постає в сучасний час. Основні завдання військових частин виконуються в умовах кризи, що в свою чергу призводить до зростання цін, непередбачуваних витрат тощо. В цих умовах перед командиром і начальниками всіх рівнів, а також і особовим складом велика увага приділяється до ефективних витрат виділених їм матеріальних та фінансових ресурсів, запроваджується режим жорсткої економії, а також їм надано право власно заробляти кошти для

власного забезпечення та підтримання на високому рівні бойову та мобілізаційну готовність, вирішення соціально-побутових та інших потреб.

Основою успішного виконання поставлених завдань перед військовими частинами є своєчасне та достатнє фінансування їх діяльності. Таким чином фінансове забезпечення у військах – це є система заходів по організації своєчасного та повного задоволення потреби військ в грошових коштах. Система фінансового забезпечення включає: фінансове планування та фінансування, витребування, отримання, зберігання грошових коштів, їх економне та цілеспрямоване використання, контроль за їх використанням, облік та звітність.

Якщо уважно поглянути на висвітлену систему заходів, то слід відмітити, що вони знаходяться в тісному взаємозв'язку, взаємообумовленості та гармонічно доповнюють одне одного. Базою для успішного проведення всіх заходів системи фінансового забезпечення, на наш погляд, є саме фінансове планування, з якого і починається виконання заходів по забезпеченню військ грошовими коштами. Від того на скільки вдало будуть сплановані обсяги фінансування та вестися контроль за їх використанням буде залежати і успіх їх діяльності.

За умов дотримання планового ведення військового господарства можливо досягти своєчасного та повного забезпечення матеріальними та фінансовими ресурсами для досягнення високих результатів своєї діяльності, створення умов покращення життя та побуту військовослужбовців.

Євлаш В.В., доктор технічних наук, професор, завідувача кафедри хімії, мікробіології та гігієни харчування Харківського державного університету харчування та торгівлі; **Цихановська І.В.**, кандидат хімічних наук, доцент, Українська інженерно-педагогічна академія; **Товма Л.Ф.**, кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, капітан; **Горбань В.Г.**, кандидат технічних наук, доцент, Харківський державний університет харчування та торгівлі

ТЕХНОЛОГІЯ ПШЕНИЧНОГО ХЛІБУ, ЗБАГАЧЕНОГО ПРОДУКТАМИ ПЕРЕРОБКИ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ, ДЛЯ РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Згідно з принципами збагачення раціонів харчування одним із перспективних базових об'єктів для їх створення є пшеничний хліб, який є продуктом повсякденного споживання, але містить недостатню кількість таких необхідних

для життєдіяльності людини нутрієнтів як харчові волокна, вітаміни, мінеральні речовини тощо.

Крім того, в Україні існує гостра соціальна проблема, яка полягає в зростанні різноманітних захворювань, пов'язаних з відсутністю або нестачею тваринного білка в раціоні харчування людини. Так, за рекомендованої норми споживання білку 80-100 г/добу, його фактичне споживання складає 40-50 г/добу, що негативно впливає на здоров'я людей, особливо молоді. Тому в світі все більше уваги почали приділяти отриманню нових видів білкових і білково-ліпідних добавок та застосуванню їх у харчовій та хлібопекарських технологіях. На сьогоднішній день основною сировиною для виробництва білкових добавок рослинного походження є насіння сої, 80 % якого є генетично модифікованим. Разом з тим, повноцінним джерелом рослинних білків в Україні, до якого ще не торкнулася генна інженерія, може бути насіння соняшнику.

У зв'язку з цим на сьогодні асортимент хлібобулочних виробів оздоровчого призначення не можна вважати достатнім. Тому розробка технології пшеничного хлібу із залученням нових видів сировини, зокрема продуктів переробки насіння соняшнику (ППНС) з багатим хімічним складом є актуальною.

Застосування продуктів переробки насіння соняшнику в рецептурі хлібобулочної продукції, зокрема пшеничного хлібу, дозволяє розширити асортимент хлібобулочних виробів, підвищити якісні показники, споживчі властивості, термін зберігання.

Метою дослідження була розробка технології пшеничного хлібу, збагаченого продуктами переробки насіння соняшнику.

Органолептичний аналіз пшеничного хлібу з додаванням різних масових часток продуктів переробки насіння соняшнику за п'ятибальною шкалою, в мас.% (0; 2,5; 3,5; 5,0 – зразки 1, 2, 3, 4 відповідно) наведено на рис.1.

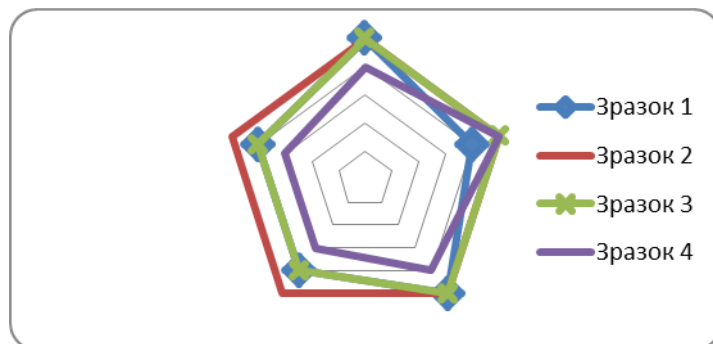

Рисунок 1 – Оцінка якості пшеничного хлібу з додаванням різних масових часток продуктів переробки насіння соняшнику за п'ятибальною шкалою

**Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України**

З даних рис. 1 видно, що більш якісні зразки пшеничного хлібу отримуються при введенні продуктів переробки насіння соняшнику у кількості 2,5 мас. %. Зі збільшенням масової частки ППНС у експериментальних зразках пшеничного хлібу погіршуються органолептичні показники: смак, аромат, зовнішній вигляд і консистенція. Колір хлібу залишається без змін.

Для перевірки правильності ведення технологічного процесу пшеничного хлібу, оцінки його якості та харчової і енергетичної цінності в роботі були визначені фізико-хімічні показники: масова частка вологи м'якушки, питомий об'єм, кислотність та пористість м'якушки хлібу (табл.1).

Таблиця 1 – Оцінка фізико-хімічних показників пшеничного хлібу

Кількість добавки ППНС, мас.%	Фізико-хімічні показники			
	Вологість м'якушки, %, не більше	Кислотність м'якушки, град, не більше	Пористість, %, не менше	Питомий об'єм, см ³ /г
0	50,0	5,5	57,0	4,09
2,5	48,0	5,0	65,0	5,21

З таблиці 1 видно, що фізико-хімічні показники краще у зразків з добавкою (ППНС). Це пов'язано, імовірно, із поверхнево-активними властивостями; волого- й жирутримуючою здатністю ліпідів та ліпо- і глікопротеїдів продуктів переробки насіння соняшнику.

УДК 657.6

Задерієнко С.І., кандидат військових наук, доцент, професор кафедри управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, підполковник

МІСЦЕ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ В СИСТЕМІ ГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ УКРАЇНИ

У теперішній час фінансовий контроль в Україні здійснюється у сфері аудиту ефективності, який сприяє підвищенню відповідальності й підзвітності діяльності органів управління, а також додає керованості й "прозорості" державному військово-економічному сектору.

Департаментом внутрішнього аудиту Міністерства оборони України та його підпорядкованими територіальними управліннями у 2017 році перевірено ряд військових частин і установ. В ході перевірок досліджувались ефективність функціонування систем внутрішнього контролю, ступені виконання і досягнення

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

цілей, визначених у стратегічних та річних планах, ефективність та результати виконання показників державних бюджетних програм, якості виконання, завдань, визначених актами законодавства, а також ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань підконтрольного суб'єкта.

Аудиторами відмічались порушення вимог п. 6 примітки до Таблиці основних і дублюючих марок пального, масел, мастил і спеціальних рідин, які використовуються при експлуатації автомобільної техніки з Норм витрати, затверджених наказом Міністерства оборони України від 06.01.1999 № 01, тобто у окремих військових частинах не оприбутковувались за книгами обліку відпрацьовані нафтопродукти, що злиті з систем та агрегатів озброєння і військової техніки.

Зазначені порушення в обліку пального могли негативно впливати на забезпечення військових частин паливом, а також сприяти виникненню втрат, нестач та крадіжок матеріальних засобів.

Крім того, увага аудиторів акцентувалась на невиконанні вимог керівних документів щодо своєчасного відображення в бухгалтерському обліку операцій з матеріальним цінностями та недотримання графіку документообігу, що в свою чергу, призводило до заниження в обліку вартості активів.

Для упорядкування оперативного обліку та визначення якісного стану відпрацьованих пально-мастильних матеріалів, планування заходів щодо поновлення запасів нафтопродуктів, використаних на технічне обслуговування озброєння та військової техніки рекомендувалось командирам військових частин усунути порушення та подати донесення про виконання рекомендацій аудиторських звітів з додаванням завірених копій первинних, розпорядчих та інших документів.

Таким чином, сьогодні аудит ефективності, на відміну від традиційного фінансового аудиту, дає змогу отримати незалежну думку за результатами оцінки доцільності і законності використання матеріальних ресурсів у ході організації повсякденної діяльності військ.

У практиці контрольної діяльності зараз переважно здійснюється процес виявлення порушень та значно менше уваги приділяється оцінці ефективності використання коштів. Це означає, що аудиторські перевірки незалежно від підходів повинні бути орієнтовані на те, щоб здійснювати потенційний вплив на повсякденну діяльність або процес використання військовими частинами виділених ресурсів. Аудит, який не відповідає на питання "що змінити?", сьогодні стає все менш затребуваним. Завдання орієнтованого на ефективність аудиту головним чином полягає в оцінці результатів, досягнутих за планами посилення обороноздатності держави, підвищення рівня готовності органів управління оперативного та матеріально-технічного забезпечення до виконання завдань за призначенням.

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

Комишний С.М., магістр факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, майор; **Гафуров О.В.**, кандидат технічних наук, старший викладач кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТИЛОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СИЛ ОТО В РАЙОНІ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ, ВИКЛИКАНОГО ЧИННИКАМИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

1. Організація тилового забезпечення сил територіального командування при виконанні завдань в районі надзвичайного стану. Надзвичайний стан на всій території України може бути введено на строк не більше 30 діб і не більше 60 діб в окремих місцевостях. Якщо Верховна Рада України не продовжила строк дії надзвичайного стану, то після закінчення строку, передбаченого частиною першою цієї статті, дія Указу чи постанови про введення надзвичайного стану припиняється. Верховна Рада України може продовжити дію надзвичайного стану не більш як на 30 діб. Надзвичайний стан – це передбачений Конституцією України особливий правовий режим діяльності державних органів, місцевого та регіонального самоврядування, підприємств, установ і організацій, який тимчасово допускає встановлені цим Законом обмеження в здійсненні конституційних прав і свобод громадян, а також прав юридичних осіб та покладає на них додаткові обов'язки.

2. Управління тиловим забезпеченням сил територіального командування при виконанні завдань в районі надзвичайного стану, викликаного чинниками соціально-політичного характеру.

Тилове забезпечення – комплекс заходів з накопичення до встановлених норм запасів матеріальних засобів та забезпечення військ (сил) технікою та технічними засобами тилу; зберігання та підтримання їх у готовності до застосування; своєчасного забезпечення ними військ (сил) та поповнення їх запасів замість витрачених та втрачених; організації підвезення матеріально-технічних засобів усіх видів; організації квартирно-експлуатаційного та фінансового забезпечення, торгівельно-побутового обслуговування особового складу. Для тилового забезпечення характерна безперервність процесу задоволення потреб військ. Воно організовується і здійснюється в усіх видах воєнних (бойових) дій з метою створення сприятливих умов для виконання завдань, які визначені для Збройних Сил, Національної гвардії України. Видами тилового забезпечення є: матеріальне (продовольче, речове забезпечення, забезпечення пально-мастильними матеріалами); транспортне; інженерно-аеродромне; аеродромно-технічне; ветеринарне; торгівельно-побутове; квартирно-експлуатаційне; фінансове забезпечення.

3. Пропозиції щодо підвищення ефективності організації та управління тиловим забезпеченням сил територіального командування НГУ в районі надзвичайного стану. Необхідно звертати особливу увагу на глибоке розуміння природи сучасного загальновійськового бою і варіанти тилового забезпечення військових частин і підрозділів. Правильне розуміння характеру бою є необхідним чинником для ухвалення обґрунтованих рішень на організацію тилового забезпечення частин і підрозділів.

Прийняття рішення на тилове забезпечення військ завжди пов'язане з проведенням великої кількості трудомістких розрахунків. В сучасних умовах, як ніколи раніше, значно збільшується обсяг інформації про обстановку, яка необхідна для управління тиловим забезпеченням військових частин і підрозділів. Назріла необхідність завчасно і в кількох варіантах прогнозувати можливі зміни тактико-тилової обстановки.

В умовах сучасної війни обсяг, багатогранність і складність завдань, які вирішує тил, висувають підвищені вимоги до управління ним. Управління тилом повинне забезпечувати ефективне використання можливостей підрозділів тилу і виконання ними поставлених завдань в певні терміни і за будь-яких умов обстановки.

Як вид забезпечення бойових дій тилове забезпечення військ повинне постійно розвиватися і удосконалюватися. Для цього офіцерам тилу необхідно знати не тільки склад і можливості військового тилу, але і закономірності його розвитку, дій із забезпечення військових частин і підрозділів.

УДК 355.6

Каплун Є.О., науковий співробітник науково-дослідної лабораторії СБЗ НГУ Національної академії Національної гвардії України, майор; **Волков І.М.**, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії СБЗ НГУ Національної академії Національної гвардії України, підполковник

ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗАПАСІВ У ПІДРОЗДІЛАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ БОЄЗДАТНОСТІ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ

За результатами проведеного комплексного огляду сектору безпеки і оборони, оцінки стану воєнної безпеки держави встановлено, що на сьогодні в умовах реальних та потенційних загроз Національна гвардія має обмежену спроможність до виконання визначених завдань з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, охорони ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

випромінювання державної власності, важливих державних об'єктів, участі в заходах щодо припинення збройних конфліктів та інших провокацій на державному кордоні, а також підтримки операцій Збройних Сил у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці в особливий період.

Існує нагальна потреба в продовженні нарощування здатності Національної гвардії виконувати покладені на неї завдання, що відповідає пріоритетам державної політики, визначеним Законом України “Про основи національної безпеки України”, Законом України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики”, а також Указами Президента України від 14 березня 2016 р. № 92 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року “Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України” та від 6 червня 2016 р. № 240 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року “Про Стратегічний оборонний бюлетень України”.

Однією з проаналізованих причин виникнення проблем яку необхідно розв'язати є необхідність відновлення військових запасів озброєння, військової техніки, боєприпасів, інших матеріально-технічних засобів. Для розв'язання проблеми необхідно здійснити програмні комплексні заходи, що передбачають створення необхідних непорушних військових запасів, що залежить від організації логістичного забезпечення відповідно до зростаючих потреб Національної гвардії України.

Можливі два варіанти розв'язання проблеми, що передбачають:

перший – забезпечення розвитку спроможностей Національної гвардії з виконання покладених на неї завдань в межах виділених бюджетних асигнувань. Але нажаль при цьому варіанті неможливе відновлення військових запасів.

другий – комплексне розв'язання проблеми шляхом надання державної підтримки, залучення допомоги органів державної влади та міжнародної допомоги для поетапного здійснення заходів щодо розвитку Національної гвардії, спрямованих на забезпечення здатності Національної гвардії у взаємодії з іншими складовими сектору безпеки і оборони виконувати завдання за призначенням. Другий варіант має більшу перевагу у відношенні до Національної гвардії України.

Отже, роблячи висновок можна сказати, що створення військових запасів у підрозділах Національної гвардії України для забезпечення її боєздатності у секторі безпеки і оборони держави є актуальним для вирішення тих нагальних питань які унеможливають розвиток та виконання завдань які поставлені перед Національною гвардією України.

УДК 355.6

Каплун Є.О., науковий співробітник науково-дослідної лабораторії СБЗ НГУ Національної академії Національної гвардії України, майор; **Волков І.М.**, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії СБЗ НГУ Національної академії Національної гвардії України, підполковник

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ОБЛІКУ ТА РУХУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У ПІДРОЗДІЛАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ПОГЛЯДУ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Головною тенденцією розвитку матеріально-технічного забезпечення Національної гвардії України у сфері сектору безпеки і оборони України що визначається Стратегією національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, Воєнною доктриною України, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555, та Концепцією розвитку сектору безпеки і оборони України, затверджена Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92 є реформування системи матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України, впровадження електронних систем обліку матеріально-технічних ресурсів, приведення обсягів непорушних запасів матеріальних засобів у відповідність із реальними потребами у цих засобах.

Аналіз світових тенденцій свідчить, що одним з шляхів розвитку матеріально-технічного забезпечення військових формувань, у тому числі і Національної гвардії України є послідовне впровадження інформаційних технологій на усіх рівнях матеріально-технічного забезпечення та військової логістики.

Вдосконалення системи матеріально-технічного забезпечення (МТЗ) Національної гвардії України є створення адаптивної інтегрованої інформаційної інфраструктури (інформаційного середовища) логістичного забезпечення Національної гвардії України з єдиним операційним середовищем та стандартизованими формами представлення даних. Основу такої інфраструктури складатимуть об'єднана автоматизована система матеріально-технічного забезпечення і система обробки баз даних та контролю інформації.

Труднощі у матеріально-технічному забезпеченні Національної гвардії України пов'язані з тим, що взагалі, у сфері матеріально-технічному забезпеченні Національної гвардії України існує низка прогресуючих проблем, головними з яких є:

– система матеріально-технічного забезпечення Національної гвардії України є незбалансованою за підпорядкованістю, громіздкою за організаційно-штатними структурами органів управління й внаслідок цього високовитратною, не

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

враховує змін структурної перебудови органів управління військами, військових частин та установ, можливостей економіки держави. Запаси матеріально-технічних засобів не забезпечують вирішення комплексу завдань бойової та мобілізаційної готовності військ (сил), їх підготовки й життєдіяльності;

– відсутність єдиної автоматизованої системи управління матеріально-технічного забезпечення Національної гвардії України, що не дозволяє оперативно та ефективно управляти потоками матеріально-технічних засобів, мати єдину систему документального, бухгалтерського та оперативного обліку матеріально-технічних засобів.

Одним з можливих шляхів вирішення зазначених проблем є удосконалення системи управління матеріально-технічного забезпечення в напрямку автоматизації насамперед процесів управлінської (в органах управління), виробничо-складської діяльності, документального (бухгалтерського) і оперативного обліку матеріально-технічних засобів. При цьому, найбільш суттєвим заходом повинно стати поступове впровадження інформаційних технологій підтримки життєвого циклу складних виробів.

Отже, роблячи висновок можна сказати, що впровадження автоматизації процесу обліку та руху матеріально-технічних засобів у підрозділах Національної гвардії України з погляду логістичного забезпечення для сьогодення є актуальним для вирішення тих нагальних питань які унеможливають розвиток та виконання завдань які поставлені перед Національною гвардією України.

УДК. 378.1:355.23

Каплун С.О., кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник; **Пономаренко О.А.**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логістики Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, полковник

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОБРАЖЕННЯ СУЧАСНИХ ФУНКЦІЙ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБ ТИЛУ У ПРОГРАМАХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В останній час в Україні відбувається стрімка переорієнтація оцінки результату професійної підготовки у вищих навчальних закладах з понять „освіченість”, „загальна культура” випускників на „компетенцію” і „компетентність”. Ці категорії стають провідним критерієм підготовленості

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

сучасного фахівця до нестабільних, нетипових умов праці й соціально-професійного становлення фахівця. Компетентнісний підхід до професійної освіти виявляється одним із найбільш значущих і важливих для розгляду проблеми професійної підготовки фахівців різних галузей знання, в т.ч. у військовій сфері при підготовці офіцерів з тилового забезпечення.

Вивчення наукової літератури та досвід діяльності військових навчальних закладів дає змогу стверджувати, що на це час існує певний розрив між рівнем професійної підготовки військових спеціалістів та вимогами до їхньої професійної компетентності, обумовлений стрімким зростанням перетворень в наслідок проведення реформ у всіх сферах суспільного життя, у тому числі і військової сфери. Об'єктивно виникає необхідність постійного розвитку, оновлення навчального процесу у військових навчальних закладах для забезпечення відповідності рівня сформованих професійних компетентностей їх випускників постійно зростаючим потребам військової практики. Особливу актуальність набуває така необхідність для підготовки фахівців тилового забезпечення, діяльність яких безпосередньо і постійно пов'язана з формуванням фінансово-економічних відносин з підприємницькими структурами при організації закупівель матеріальних цінностей. Успішність такої діяльності багато в чому залежить від рівня підготовки фахівців в питаннях ринкової економіки, господарчого права, які для фахівців інших підрозділів формувань Національної гвардії України не є в такому ступені потрібними.

Мета роботи полягає в розробці методичних положень щодо проведення аналізу навчального процесу у вищих військових на відповідність його змісту сучасним вимогам і обґрунтуванні за результатами аналізу напрямків удосконалення навчального процесу у напрямку забезпечення такої відповідності.

Досягнення поставленої мети забезпечується розв'язанням таких завдань:

- проведення системного аналізу науково-теоретичних основ професійної підготовки офіцерів тилового забезпечення Національної гвардії України;
- вивчення та аналіз змісту компетентісного підходу як основу вдосконалення підготовки офіцерів служб тилу Національної гвардії України;
- обґрунтування та визначення сучасних функцій професійної діяльності офіцерів служб тилу та форм їх відображення у змісті професійної підготовки фахівців тилового забезпечення;
- вивчення досвіду розвинених країн світу щодо підготовки фахівців тилового забезпечення (з логістики).

Підсумковим результатом дослідження будуть сформульовані та обґрунтовані напрямки удосконалення навчального процесу щодо підготовки фахівців служб тилу у вищих військових навчальних закладах України та конкретизація цих напрямків за начальними планами, робочими програмами навчальних дисциплінами.

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

УДК 001.87

Капосльоз Г.В., кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ НАУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТИЛОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Уведення в обіг поняття “наукове забезпечення” (поряд з “наукова та науково-технічна діяльність”), розкриття його сутності щодо функціонування та розвитку військової освіти сприятиме створенню повного та динамічного уявлення про механізми організації наукових досліджень в інтересах тилових підрозділів Національної гвардії України.

Систему наукових досліджень в інтересах Національної гвардії України можна представити як функціонально пов’язані між собою елементи (підсистема виконавців наукових досліджень, підсистема управління науковими дослідженнями), функціонування яких спрямоване на отримання воєнно-наукової продукції з метою наукового забезпечення діяльності Національної гвардії України.

Підсистема виконавців наукових досліджень – суб’єкти наукової діяльності, що здійснюють науковий пошук в інтересах Національної гвардії України.

Підсистема управління науковими дослідженнями – це закріплені у нормативно-правових актах механізми управління науковим пошуком, органи управління та алгоритми їх функціонування, консультативно-дорадчі органи, адміністративні одиниці у які об’єднані виконавці наукових досліджень, які забезпечують організацію проведення наукових досліджень. Організація проведення наукових досліджень в інтересах Національної гвардії України – комплекс заходів, які плануються та здійснюються з метою якісного проведення наукових досліджень, їх матеріального, методичного, інформаційного, кадрового забезпечення, координації діяльності суб’єктів наукової і науково-технічної діяльності, контролю якості проведених досліджень та ступеня реалізації їх результатів у діяльності Національної гвардії України.

Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів Національної гвардії України – дії суб’єктів наукової діяльності спрямовані на отримання об’єктивних висновків і вироблення обґрунтованих рекомендацій щодо функціонування підрозділів та розвитку тилового забезпечення. Це наукова та науково-технічна діяльність, яка здійснюється суб’єктами з метою одержання нових знань у всіх галузях науки, техніки і технологій та їх використання під час розроблення і (або) модернізації системи тилового забезпечення.

Для інтегрування в систему всебічного забезпечення організація наукового забезпечення повинна здійснюватися відповідно до таких вимог:

відповідати статусу самостійного виду забезпечення за змістом заходів, що проводяться;

забезпечувати тісну взаємодію з іншими видами забезпечення;

спрямовувати зусилля суб'єктів наукового забезпечення на формування єдиного задуму і рішення керівника щодо організації та здійснення тилового забезпечення;

забезпечувати формування тематики прикладних досліджень відповідно до єдиного задуму і рішення керівника щодо організації та здійснення тилового забезпечення.

УДК 336.131

Крамаренко К.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічних дисциплін факультету економіки та менеджменту Національної академії Національної гвардії України

ПРАВООХОРОННА ПОСЛУГА ЯК СУСПІЛЬНЕ БЛАГО

В умовах ринкової економіки крім ринкових (або приватних) благ, на які існує індивідуальне право власності, є так звані суспільні, або колективні блага.

Суспільними є блага, які забезпечують потреби всіх членів суспільства однаковою мірою (національна оборона, освіта, охорона громадського порядку, наукові дослідження, природоохоронні заходи та ін.).

Ринок неспроможний забезпечити громадян суспільними благами, тому держава стає основним їх виробником чи замовником, визначає оптимальну їх кількість і мінімізує витрати їх виробництва.

До числа суспільних благ належать матеріальні об'єкти, проте часто ці блага нематеріальні. Національна гвардія України покликана надавати громадянам правоохоронні послуги, які за своєю економічною сутністю є суспільним благом. При цьому витрати по їх наданню несе держава, а якість таких послуг є запорукою національної безпеки.

Суспільні блага мають деякі властивості, зокрема неконкурентність і невиключність. Так, у разі збільшення кількості споживачів цього блага не знижується корисність, яку отримує кожен споживач. Той же захист країни від військової агресії – це неконкурентне споживання, оскільки граничні витрати надання кожному індивіду цього суспільного блага дорівнюють нулю, а поява додаткових користувачів представляє собою покращення за Парето. Будь-який індивід користується суспільним благом, навіть якщо він не сплатив за це благо.

Невиключність означає, що обмежити будь-кого в користуванні цим благом неможливо. У цій ситуації держава не може відокремити будь-кого зі споживачів. Наприклад, накладання санкцій на тих споживачів, які не сплатили за послугу і користуються благами безкоштовно, не покращить становище, навпаки, обернеться збитками для добросовісних користувачів, і покращення за Парето не буде.

При цьому важливо, щоб суспільні блага, виробником яких є держава, були якісними. Для опису державних правоохоронних послуг можна використовувати узагальнені рекомендації державних стандартів ДСТУ ISO9004-2-96 та ДСТУ ISO 9000:2007, згідно з якими:

- вимоги до послуги та пов'язані з нею процеси повинні бути чітко встановлені у вигляді характеристик, що піддаються спостереженню і допускають оцінювання;

- визначені характеристики послуги та пов'язані з нею процеси повинні допускати їх оцінювання на предмет відповідності прийнятим нормам;

- результати оцінювання якості послуги споживачем, повинне враховуватись для вжиття невідкладних заходів з удосконалення якості послуги та пов'язаних з нею процесів;

- характеристики послуги можуть бути кількісними (піддаються вимірюванню, наприклад – пропускна спроможність пункту пропуску, тривалість очікування, чисельність персоналу, тривалість технологічного циклу послуги та ін.) або якісними (піддаються порівнянню – повнота виконаних перевірок, ввічливість персоналу, комфортність та ін.);

- організація, яка надає послуги, повинна впровадити і підтримувати в робочому стані систему управління якістю послуг з урахуванням прямих і зворотних зв'язків елементів «петлі якості послуги».

Отже, за своєю економічною сутністю правоохоронні послуги є суспільним благом, яке надається суспільству державою. При цьому слід постійно контролювати якість надання таких послуг, оскільки будь-які витрати держави є суспільними витратами, які мають бути економічно ефективними.

УДК 331:202.113

Морозова Л.В., старший викладач кафедри економічних дисциплін факультету економіки та менеджменту Національної академії Національної гвардії України

НОВОВВЕДЕННЯ У ФІНАНСОВОМУ ПЛАНУВАННІ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Реалізуючи комплекс заходів із оборонної реформи з визначенням шляхів її впровадження на засадах і принципах, якими керуються держави – члени

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

НАТО, у 2017 змінилися підходи до фінансового планування потреби у коштах Міністерства оборони України (далі – МОУ), що базується на:

- 1) прямуванні до створення єдиного сектору безпеки і оборони, що призведе до інтеграції системи планування із системою державного прогнозування та стратегічного планування;
- 2) постійному взаємозв'язку оборонного та бюджетного планування у МОУ;
- 3) застосуванні принципів коротко-, середньо- та довгострокового планування;
- 4) меті, завданнях, стратегічних та оперативних цілях програм.

Особливо слід звернути увагу на 2 останніх пункти, ідея яких практично реалізується у такому плановому документі, як «Бюджетний запит МОУ на 2017 – 2019 рр.».

Метою даних тез є аналіз нововведення у фінансовому плануванні військових частин Збройних сил України.

Фінансове планування в оборонному відомстві базується на основі організації і виконання заходів з оборонного планування на підставі Закону України «Про організацію оборонного планування», Стратегії національної безпеки України, Воєнної доктрини України, Стратегічного оборонного бюлетеня України та прогнозних показників видатків Держбюджету України, а також внутрішньовідомчого документа – Положення про середньострокове та короткострокове оборонне планування в МОУ і Збройних Силах України (далі – ЗСУ), затверджене наказом МОУ від 17 листопада 2016 року № 610.

Заходи оборонного планування повинні забезпечувати чіткий розподіл відповідальності органів державного управління щодо функцій планування в рамках визначених повноважень, а також впровадження сучасних методів, що використовуються НАТО для посилення власних оборонних спроможностей: принцип всебічного підходу до оборони (Comprehensive Approach for Defence), методів планування на основі спроможностей (Capabilities Based Planning), здійснення цілеспрямованої підготовки до виконання завдань за призначенням (Mission Oriented Training), матеріально-технічного забезпечення потреб оборони держави.

У ЗСУ запроваджується добре апробована у країнах НАТО система оборонного планування, програмування, розроблення та виконання бюджету (ППБВ), яка отримала найповніший розвиток в США. У загальному вигляді її структура складається з «блоків», розташованих послідовно в трьох основних вимірах:

- 1) «Основні програми збройних сил» (розташовано 11 блоків, які відображають потреби та цілі Міністерства оборони;
- 2) «Статті бюджетних заявок Міністерства оборони згідно з бюджетною класифікацією Президентського бюджету і Конгресу США, (це спрощує розгляд цих заявок і прийняття бюджету);
- 3) «Компоненти Міністерства оборони – (сили та відомства).

Таким чином, досліджуючи остаточний етап імплементації нової системи фінансового планування – на рівні військової частини ЗСУ, необхідно здійснювати приведення у відповідність до оновленої філософії планування потреби в коштах на коротко-, середньо- та довгострокову перспективу, яка базуватиметься на принципах і реалізуватиметься у термінах, зазначених у нормативно-правових актах з даного напрямку на рівні держави та МОУ.

УДК 336:206.112

Науменко М.О., доктор філософії економічного напрямку, доцент, професор кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ АТО**

Антитерористична операція проводиться лише у разі, якщо усунення загрози життю та здоров'ю людей іншими способами неможливо.

Актуальність даної теми полягає в тому, що ведення тилового забезпечення в польових умовах є невід'ємною частиною у Національній гвардії України.

Метою даних тез є створення практичної та гнучкої системи забезпечення військових підрозділів, яка включає в себе мережу тилових баз та складів, що розташовані на всій території нашої держави для забезпечення найвищої мобільності та боєздатності Національної гвардії України. На сьогодні актуальними залишаються питання щодо розширення цієї системи.

З початком антитерористичної операції Національна гвардія України зіткнулась з рядом проблем, які і досі залишаються актуальними. А саме:

- неповна готовність ведення військовими підрозділами господарства в районах бойових дій;
- недосконала організація системи поставок продовольства, матеріально-технічних засобів;
- неукомплектованість військових підрозділів засобами індивідуального захисту;
- недостатньо розвинута система опорних пунктів і укріп-районів.

На сьогодні також відкритим залишається питання з організації дієвої системи поставок продовольства та медикаментів в найбільш постраждалі від проведення бойових дій райони. Досвід набутий в ході антитерористичної операції на сході України використовується з метою покращення організації діяльності військових частин в польових умовах та підчас польових навчань. Значних змін набувають системи польових кухонь та медичних пунктів,

модернізуються та удосконалюються технічні засоби, які використовуються для ведення господарства у військових підрозділах, проводяться заходи щодо покращення функціонування. Модернізації та удосконалення також підлягає і процес розгортання частин у польових умовах. Адже однією з головних проблем залишається мобільність та своєчасність розгортання військових частин у районах тимчасової дислокації на Сході України. Слід зазначити, що матеріально-технічне забезпечення військових підрозділів теж набуває значних змін. Національна гвардія України продовжує закупку нової та модернізацію старої техніки.

Для ефективної діяльності військового господарства в польових умовах потрібно переглянути давно застарілі норми та принципи ведення військового господарства. Удосконалення військового господарства і продовжується шляхом введення нових принципів організації та використання наявних ресурсів військових підрозділів, враховуючи помилки які були допущені на початку антитерористичної операції. Національна гвардія України на сучасному етапі потребує і зазнає суттєвих змін.

Таким чином, сьогодні військовослужбовці є найбільш боєздатними, а головне – наші бійці набули чималий досвід ведення бойових дій у війнах сучасності. З огляду на це, система тилового забезпечення зазнала змін. Ми маємо можливість спостерігати досить суттєві зміни в Національній гвардії України саме під впливом бойового досвіду, за результатами участі наших військовиків у реальних бойових діях. Міняється майже все і майже в усіх сферах тилового забезпечення Національної гвардії України. Від організаційно-штатної структури військового підрозділу до раціону "сухого пайка", від типів та видів штатного озброєння до форми одягу та спорядження і загалом системи тилового забезпечення або оперативного управління Національною гвардією України.

УДК 355.351

Нестеренко Р.В., старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, майор

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ БАННО-ПРАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НГУ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ У ЗОНІ АТО

Однією з важливіших складових речового забезпечення Національної гвардії України в мирний і особливо в воєнний час є своєчасне лазне-пральне

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

обслуговування військ Дотримання гігієни військовослужбовців є основним завданням командування, а покращення умов проведення банно-пральних заходів є пріоритетним завданням для всієї військової структури. Тому на вирішення цього питання написана велика кількість наукових та методичних робіт.

Аналіз нормативно-правових аспектів на яких будується робота речової служби, а також завдяки вивченню нормативної літератури можна дійти висновку, що розвиток речової служби не стоїть на місці:

1. Методологічна та нормативна база речової служби з кожним роком все більш розвивається.

2. Технічне оснащення банно-пральних комплексів за останні роки набуло багатьох метаморфоз, завдяки науковій діяльності Укроборонпрому та роботі із передовими країнами світу та їх розробками.

Для покращення банно-пральних умов в зоні АТО та при виконанні СБЗ необхідно замінити електричний спосіб нагрівання води в бойлері на взаємодію сонячних батарей та парогенератора які будуть прекрасно співпрацювати.

Вирішення цих проблем є непростю справою, але відкладання на майбутнє їх рішення не на користь прагненням мати військо яке не поступиться військам НАТО .

Розробка пропозицій щодо удосконалення банно-прального забезпечення військових частин НГУ при виконанні СБЗ у зоні АТО дозволить якісно вирішувати завдання підрозділів тилу, підтримувати матеріально-технічну базу у відповідному стані та сприяти підвищенню боєздатності особового складу військ.

УДК. 378.1:355.23

Олійник В.В., магістр факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, майор; **Каплун С.О.**, кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, полковник

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ РОЗВИНУТИХ КРАЇНИ СВІТУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Реформа вищої військової освіти та підготовки військових кадрів в Україні обумовлені реаліями сьогодення. Це – складна воєнно-політична обстановка в регіоні, проведення АТО на Сході України, воєнна реформа в Україні, результати та специфіка виконання завдань, які стоять перед ЗС України та іншими військовими формуваннями.

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

Відповідно військова освіта в Україні сьогодні розглядається військовим та політичним керівництвом країни за двома аспектами. Отримання фундаментальних знань і навичок у навчальному закладі та розвиток і закріплення цих навичок і знань у процесі виконання функціональних обов'язків на посаді у військах через систему курсової підготовки перед призначенням на нові посади.

Так нещодавно створений Комітет реформ Міноборони та Генерального штабу Збройних Сил України працював над підвищенням ефективності та оптимізації діяльності оборонного відомства. Підкомітет професіоналізації Збройних Сил України та створення військового резерву розробив „План дій, щодо впровадження оборонної реформи у сфері військової освіти та підготовки кадрів у Міністерстві оборони та Збройних Силах України у 2016 – 2020 роках”. Цей документ вважається „Дорожньою картою оборонної реформи у сфері військової освіти та підготовки кадрів”. Реформування системи військової освіти враховує досвід участі військ в антитерористичній операції, підходи, методики і програми підготовки військових фахівців, прийнятих в НАТО. Планом передбачається:

- оновити нормативно-правову базу у сфері військової освіти та підготовки кадрів;
- принципово змінити погляди щодо створення умов для ефективної та якісної підготовки та підвищення кваліфікації військових фахівців;
- суттєво збільшити практичну складову підготовки слухачів та курсантів льотних, механізованих, артилерійських та танкових спеціальностей, фахівців протиповітряної оборони;
- впровадити в освітній процес досвід АТО та створити умови для переходу на підготовку військових кадрів за стандартами НАТО.

Таким чином можливо засвідчити що в системі відбору та підготовки військових кадрів – військових фахівців проводиться на сьогодні масштабна та цілеспрямована робота на усіх напрямках та рівнях. Сучасні військові фахівці різних країни відмічають, що в умовах сучасного збройного конфлікту для забезпечення стійкого та безперервного управління необхідні офіцери, у тому числі офіцери служб тилу, з високим рівнем професійної підготовки та розвитку індивідуальних якостей особистості. При цьому виникає необхідність удосконалення як методики оцінювання рівня підготовки посадових осіб органів військового управління, так і самої системи військової освіти з урахуванням передового зарубіжного досвіду.

У зв'язку з цим, є логічним ретельне вивчення та аналіз особливостей загальної професійної підготовки офіцерських кадрів розвинутих країн світу, та особливо що стосується підготовки за спеціалізацією – фахової підготовки спеціалістів тилового забезпечення (фахівців з логістики).

УДК 378.14

Осипенко С.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБ ТИЛУ

Ефективне вирішення завдань, що стоять перед Національною гвардією України, багато в чому визначається якістю підготовки офіцерських кадрів, в т.ч. й офіцерів служб тилу. Підготовка офіцерів в вищих навчальних закладах є дуже складним за структурою та змістом процесом і потребує координації та узгодженості його складових. Тому актуальним постає завдання розробки методичних положень з управління формуванням професійної компетентності випускників ВВНЗ.

Визначено поняття управління формуванням професійної компетентності майбутніх офіцерів – випускників ВВНЗ як узгоджена за цілями, у часі, просторі та по виконавцях системна сукупність дій по впливу суб'єкту управління на об'єкт управління для досягнення потрібного рівня професійної компетентності офіцерів в процесі їх навчання.

В загальному змістовному виді задача управління формуванням професійної компетентності майбутніх офіцерів тилу в Національній академії Національної гвардії України сформульована так: на основі заздалегідь визначеного складу професійних компетенцій офіцерів служб тилу розподілити наявний навчальний ресурс академії для забезпечення потрібного рівня їх компетентностей, організувати його використання та контроль в ході їх формування і прийняття за його результатами при необхідності корегуючих заходів.

Представлена загальна схема управління формуванням професійної компетентності випускників академії, що включає наступні блоки:

- визначення складу професійних компетенцій офіцерів служб тилу формувань Національної гвардії України;
- формування моделі компетентності випускника Академії;
- обґрунтування потрібного рівня компетентностей випускника Академії;
- обґрунтування планів навчального процесу в Академії для формування потрібного рівня компетентностей випускника;
- організація виконання навчальних планів в Академії;
- внутрішній контроль формування рівня компетентностей у курсантів;
- зовнішній контроль рівня сформованості компетентностей у випускників Академії.

Розглянуто методичні рекомендації щодо виконання кожного блоку запропонованої схеми, а також функціональні зв'язки між ними.

Запропонована схема управління формуванням компетентностей випускників академії передбачає використання як її внутрішньої інформації, так і інформації ззовні, що формується і на цей час недостатньо використовується у військах за місцем його служби. Це дозволить суттєво підвищити рівень аналізу якості навчального процесу в академії та обґрунтованість управлінських рішень щодо його удосконалення.

Розглянута можливість застосування розробленої схеми для аналізу існуючого навчального процесу в академії. Результатом аналізу може бути уточнення обсягу навчального матеріалу за окремими заняттями, змістовими модулями та дисциплінами з метою забезпечення його спрямованості на формування складу заздалегідь визначених компетентностей, їх складових та компонентів. В цілому, запропонована схема управління формуванням компетентності офіцерів служб тилу в академії, надає навчальному процесу ознаки цілеспрямованості, постійності, відповідальності та ефективного використання навчальних ресурсів.

Пархонюк І.П., магістр факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Касім О.Г.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України

**ТИЛОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ
ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ
У РАЙОНІ ВИНИКНЕННЯ МАСОВИХ БЕЗПОРЯДКІВ,
В УМОВАХ ВВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ**

1. Аналіз умов та факторів, які впливають на організацію тилового забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку України.

Завдання бригади оперативного призначення НГ України у спеціальній операції щодо виконання службово-бойових завдань.

Умови тилового забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку України.

Організація тилового забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку та

забезпечення громадської безпеки у районі виникнення масових безпорядків, в умовах введення правового режиму надзвичайного стану.

2. Структура та вимоги до тилового забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку.

Керівництво тиловим забезпеченням бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку

Обґрунтування пропозицій по організації тилового забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку.

3. Пропозиції щодо підвищення ефективності організації тилового забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку

Особливості організації матеріального забезпечення та елементи структури системи матеріального забезпечення бригади оперативного призначення НГ України при виконанні завдань з охорони громадського порядку.

УДК 338:222.112

Писаревський С.В., слухач магістратури факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, капітан

БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ У ПРОГНОЗУВАННІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ОБОРОНУ УКРАЇНИ

Завданням та пріоритетом бюджетної політики держави є забезпечення середньострокової та довгострокової збалансованості та стійкості бюджетної системи, тому виключно комплексний підхід до вирішення питань бюджетного планування може в кінцевому плані забезпечити цілісність й стабільність такої системи, а отже її ефективність.

Метою даних тез є аналіз бюджетного планування у прогнозуванні фінансових ресурсів на оборону України.

В Бюджетному кодексі України внесені зміни щодо запровадження середньострокового бюджетного планування. Міністерство фінансів України спільно з іншими центральними органами виконавчої влади, у тому числі з Міністерством оборони України розробило та подало на розгляд до Кабінету Міністрів України уточнений прогноз Державного бюджету України на 2018 і 2019 роки.

Відповідно до бюджетного запиту Міністерства оборони України на 2017-2019 роки (форма 2017-1) метою діяльності (місією) Міністерства оборони України є набуття та підтримання Збройними Силами України необхідного рівня бойової готовності і здатності до виконання завдань оборони держави (оборонних

спроможностей), ефективного реагування на виникаючі воєнні загрози, підвищення рівня оперативної сумісності Збройних Сил України з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС до виконання спільних завдань в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки, визначених у Стратегії національної безпеки України, Воєнній доктрині України, Концепції розвитку сектору безпеки України та Стратегічному оборонному бюлетені України.

За результатами наради в РНБОУ 26.07.2016 граничні обсяги видатків та надання кредитів державного бюджету на 2017 рік на оборону враховані на рівні показників Державного бюджету України на 2016 рік (зі змінами) із урахуванням капітальних видатків. Обсяги додаткових видатків на оборону у межах 3 % ВВП резервуються і розподіляються Міністерством фінансів України з урахуванням наданих РНБОУ пропозицій до проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2017 рік" по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України.

Таким чином, досліджуючи бюджетний запит Міністерства оборони України на 2017-2019 роки, можна зробити висновок, що його складено відповідно до стратегічних та оперативних цілей визначених Стратегічним оборонним бюлетенем України. Крім того відповідно до розподілу граничного обсягу видатків загального фонду державного бюджету на 2017 рік та індикативних прогнозних показників на 2018 і 2019 роки за бюджетними програмами на потреби оборони передбачено 61,7 млрд. грн. на 2017 рік та по 51,1 млрд. грн. у 2018 та 2019 роках відповідно.

УДК 621.56(075.8)

Потапов В.О., доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри холодильної та торговельної техніки і прикладної механіки Харківського державного університету харчування та торгівлі; **Семенюк Д.П.**, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри холодильної та торговельної техніки і прикладної механіки Харківського державного університету харчування та торгівлі; **Якушенко Є.М.**, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри холодильної та торговельної техніки і прикладної механіки Харківського державного університету харчування та торгівлі

ДО ПИТАННЯ ЗБЕРІГАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

У теперішній час досить гостро стоїть питання зберігання харчових продуктів в польових умовах. Адже не завжди є можливість застосування холодильного обладнання з підключенням до електричної мережі, або використання автономних електрогенераторів. Існує декілька способів

вирішення даної проблеми. Одним з перспективних напрямків у холодильній техніці є застосування холодоакумуляторів з евтектикою. Такі холодоакумулятори можна застосовувати під час транспортування харчових продуктів попередньо охолоджених чи заморожених у теплоізолюваних контейнерах, кузовах автомобілів. При цьому в залежності від складу евтектичного розчину температура продуктів без застосування машинного способу може підтримуватися до 12...18 годин. Евтектичні розчини (водні розчини деяких солей при вмісті їх, який відповідає криогідратній точці) штучно заморожені, утворюють евтектичний лід, тобто однорідну суміш льоду та солі. Танення евтектичного льоду відбувається за криогідратної температури, тобто найнижчої серед всіх водних розчинів тієї ж солі. Після танення розчин повторно заморожують. Науковці продовжують вести пошуки солей для евтектичних розчинів, що володіють високою холодопродуктивністю при температурі їхнього плавлення. Однак не вирішені всі проблеми в раціональному виборі складових компонентів у евтектичній суміші, температура плавлення якої може коливатися від -2 до -55⁰С залежно від концентрації. Евтектичний лід у даний час одержують, використовуючи солі хлориду кальцію, калію, натрію, сульфату натрію і цинку, розчини пропіленгліколю. У кожному випадку при одержанні евтектики застосовують різні способи та установки. При цьому виходять з їхньої сумарної ефективності, що включає багато показників.

Для випадків тривалого зберігання харчових охолоджених або заморожених продуктів можливо використання абсорбційних холодильників, в яких для функціонування генератора холодильного агрегату в якості джерела тепла застосовують пропан. Агрегат працює від підключеного до нього балону з пропаном. В середньому, залежно від ємності холодильника та балону, одного балону вистачає до одного місяця роботи холодильника. Принцип роботи полягає в підігріві водоаміачної суміші до кипіння, який відбувається за рахунок згорання газу. Температура кипіння аміаку нижче температури кипіння води. Це призводить до процесу випаровування концентрованих парів аміаку, вони проходять теплообмінний апарат, конденсатор та випарник. Після виходу з випарника пари зустрічаються з абсорбентом та охолоджуються. Циркуляція розчину відбувається безперервно. В холодильному відділенні можливо підтримувати температуру від +2 до +4⁰С, а в морозильному – від -5 до -15⁰С. Загорання газу відбувається допомогою п'єзозапалювання, яким керує регулятор температури.

Застосування запропонованих способів, дозволить забезпечити транспортування охолоджених та заморожених харчових продуктів на значні відстані, а також зберігання їх в польових умовах.

УДК664.8.038:678.048[635.7]

Прісс О.П., доктор технічних наук, доцент, завідувач кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи Таврійського державного агротехнологічного університету; **Євлаш В.В.**, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри хімії, мікробіології та гігієни харчування Харківського державного університету харчування та торгівлі; **Товма Л.Ф.**, кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, капітан

ТЕХНОЛОГІЯ ЗБЕРІГАННЯ ЗЕЛЕНИХ ОВОЧІВ

Останнім часом на постачання військ стала поступати зелень кропу та петрушки. Зелені овочі – доступні та багаті біологічно активними речовинами продукти, тож вони є важливими компонентами у харчуванні військовослужбовців. Однак, для безперебійного постачання цієї продукції виникає потреба у її зберіганні. У сховищах військових частин для цього немає спеціального обладнання та пристосувань.

Проблемі зберігання зеленних овочів присвячено велику кількість наукових праць, що пов'язано зі складністю їх зберігання. Через високу площу питомої поверхні випаровування зеленних культур, вони дуже швидко в'януть і втрачають товарну якість. Найчастіше проблему втрати маси вирішують використанням упаковки з полімерних матеріалів. Перфоровані плівки дозволяють знизити втрати маси, інтенсивність дихання та подовжують термін зберігання. Однак, часто використання плівкових матеріалів не вирішує проблему пожовтіння продукції. З метою зниження втрат продукції на етапах транспортування та зберігання необхідно використовувати нові більш ефективні способи зберігання зеленних овочевих культур.

Таким способом може стати зберігання зелені за використання середовища на основі аграрного гідрогелю та антиоксидантів. Гідрогель є акриловим полімером калію, що має високий екологічний стандарт та є нетоксичним. Гранули цього полімеру поглинають до 250 разів більше води, ніж їх власна маса. Для запобігання втратам поживних речовин зелені, у розчин гідрогелю вводили композицію антиоксидантної дії. Зелень розфасовували у пучки вагою 120...150 г та вкладали стеблами у поліетиленові пакети розміром 80×30 мм, попередньо наповненими живильними розчинами гідрогелю і антиоксидантів. Одиначні екземпляри вкладали в ящики, вистелені поліетиленовою плівкою (товщина 60 мкм). Температура зберігання зелені кропу і петрушки $1 \pm 0,5$ °C, шпинату $0 \pm 0,5$ °C. Відносна вологість повітря 95 ± 3 %. За контроль приймали зелень, котра зберігалася в холодильнику за тих самих умов. В результаті використання запропонованого способу зберігання гальмується накопичення перекисних продуктів, які викликають фізіологічні розлади.

Застосування описаного способу зберігання дозволяє подовжити термін зберігання зелені до 48-80 днів, залежно від виду зеленних овочів; скоротити природні втрати маси на 10 % у порівнянні з контролем та збільшити вихід товарної продукції після зберігання зелені до 80 ... 90%. Крім того, цей спосіб зберігання дозволяє стабілізувати біологічну цінність зелені. Рівень збереженості фітонутрієнтів у дослідних варіантах наприкінці зберігання вище, ніж в контрольних групах, на 2,2 ... 70,7% для вітаміну С і на 3,7 ... 15,5% для хлорофілів.

УДК 331.101.262

Сахненко О.І., старший викладач кафедри економічних дисциплін
Національної академії Національної гвардії України

РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В ЕКОНОМІЦІ ЗНАНЬ

Людський капітал – суттєвий чинник стійкого економічного розвитку суспільства. Інвестуючи в людський капітал, держава вирішує проблеми, пов'язані з економічним розвитком країни та соціальною стабільністю суспільства. Інвестиції в людський капітал являють собою досить вагомий капіталовкладення, оскільки приводять до зростання прибутку за рахунок зростання якості людського капіталу. Головним доказом на користь таких капіталовкладень є те, що витрачені кошти можуть окупитися за рахунок підвищення продуктивності праці і таким чином бути виправданими.

Люди є центральною ланкою динамічного процесу змін в сучасній економіці. Розвиток повинен задовольняти не тільки їх фізичні бажання, а також духовні та інші потреби й очікування. Вкладення ресурсів, як матеріальних, так і духовних, у розвиток освіти, здоров'я, споживання та матеріальний добробут є ключовим елементом розвитку кожної людини.

Під розвитком людських ресурсів для використання у службово-бойовій діяльності розуміємо постійне підвищення кваліфікації, перепідготовку людей з метою формування у них нових військових компетентностей, необхідних для створення такого суспільного блага, як воєнна безпека, в інших, нових умовах.

На формування і розвиток людських ресурсів для використання у службово-бойовій діяльності впливають розподіл і перерозподіл людських ресурсів між сегментами ринку праці, між підприємствами (організаціями, установами) та між регіонами. Такий розподіл і перерозподіл здійснюються завдяки функціонуванню ринку праці. Використання людських ресурсів у службово-бойовій діяльності полягає у забезпеченні умов функціонування людей у військових формуваннях та правоохоронних органах спеціального призначення з метою створення суспільного блага – воєнної безпеки за різних правових режимів. Проблеми накопичення, збереження й розвитку, вдосконалення

людських здібностей повинні стати пріоритетним державним стратегічним завданням, його вирішення має бути відповідним чином забезпечене, оскільки рівень розвитку людства визначає ступінь розвитку країни.

Створення необхідних умов для збільшення інвестицій у розвиток людського потенціалу та формування людського капіталу потребує: розробки сучасної національної доктрини інноваційного розпитку України та забезпечення її ефективної реалізації з врахуванням людського чинника; суттєвого удосконалення бюджетної політики, забезпечення у першочерговому порядку державного фінансування пріоритетних стратегічних напрямів людського розвитку; посилення відповідальності роботодавців за забезпечення систематичного професійного розвитку своїх працівників, оновлення знань та підвищення кваліфікації; широкого залучення до керівництва державними органами та підприємствами фахівців з новітньою системою знань та мислення, які б відповідали потребам інноваційного розвитку в умовах посилення глобальної конкуренції, забезпечення вирівнювання обсягів інвестицій у людський потенціал та людський капітал на душу населення за регіонами України; розробки національної програми створення високотехнологічних робочих місць та забезпечення її реалізації на рівні підприємств; стимулювання суттєвого збільшення витрат підприємств і приватних підприємців у розвиток людського капіталу своїх працівників шляхом надання певних податкових пільг; забезпечення утвердження в Україні нової моделі оплати праці, що базується на високій вартості робочої сили залежно від нагромадженого людського капіталу; забезпечення доступності пільгових кредитів населенню на освіту, інтелектуальний та культурний розвиток.

Отже, можна стверджувати, що в Україні є значні резерви для розвитку людського капіталу, проте потрібно здійснити велику кількість перетворень як на макро- так і на мікрорівнях в соціально-економічній сфері для того, щоб підвищити рівень конкурентоздатності вітчизняного людського капіталу.

УДК 332:213.102

Товма Л.Ф., кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, капітан

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ПОСТАЧАННЯ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ В МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Забезпечення функціонування військової частини, як і Міністерства оборони України в цілому, ґрунтується на централізованому постачанні товарів, робіт та послуг, особливості ведення бухгалтерського обліку якого розкрито в Наказі Міністра оборони України № 757 від 31.12.2016 року.

Усі матеріальні цінності, що оплачуються в централізованому порядку в Міністерстві оборони України, підлягають оприбуткуванню за бухгалтерським обліком в центральних службах забезпечення, відокремлених підрозділах зберігання та військових частинах-користувачах.

Метою даних тез є аналіз бухгалтерського обліку та централізованого постачання товарів, робіт і послуг в Міністерстві оборони України.

Централізоване забезпечення повинно бути основою для забезпечення функціонування всіх підрозділів Міністерства оборони України. Адже, основними завданнями служб тилу та підпорядкованих частин є всебічне і безперервне забезпечення бойової підготовки та мобілізаційної готовності військових частин і з'єднань, створення умов для швидкого переходу їх із мирного на воєнний стан. Але, на жаль, військові частини змушені частково самостійно проводити закупівлю необхідних матеріальних ресурсів, а інформація про централізоване постачання потребує підтверджень у великій кількості структурних підрозділів в Міністерстві оборони України, що ускладнює роботу фінансових органів.

Для зниження виконання військовими частинами невластивих їм функцій та з метою досягнення прозорості закупівлі і встановлення однієї мінімальної ціни для всіх підпорядкованих підрозділів, матеріальні ресурси повинні закуповуватись на рівні Міністерства оборони. Це підвищить ефективність виконання поставлених перед Збройними Силами України завдань щодо оборони держави, надасть змогу службам військових частин виконувати їхні функції, а не проводити моніторинги та визначати найактуальніші цінові пропозиції. Також досить серйозним важелем в даній ситуації є брак часу, відсутність висококваліфікованих спеціалістів.

Для виконання замовлень із закупівлі необхідних матеріальних ресурсів необхідно створити спеціальний підрозділ в Міністерстві оборони, який буде займатися обробкою наданих підпорядкованими підрозділами заявок та плануванням в цілому. Буде проводити моніторинг цін, визначення переможців торгів, укладення з ними договорів. В даній службі вже буде перелік потенційних постачальників, з якими є можливість працювати за актуальними цінами, які будуть задовольняти потреби, але при цьому відповідати можливостям бюджету.

Дані підрозділи можуть бути створені на рівні структурних підрозділів, які визначені відповідальними за формування і виконання бюджетних програм, з врахуванням специфіки функціонування кожної військової частини. Тобто, забезпечення будь-якими матеріальними ресурсами буде проводитись централізовано. Це також полегшує проведення контролю даного питання. Адже механізм отримання та зберігання цих ресурсів залишиться таким самим. Тобто, військова частина за нарядами отримує їх у відокремлених підрозділах

зберігання, а відповідну службу інформує про оприбуткування повідомленням-підтвердженням.

Таким чином, актуальним залишається питання переведення військових частин на повне централізоване забезпечення, що приведе до зменшення невластивих їм функцій та збереження часу, якого в складній ситуації в країні і такобмаль.

УДК 303.02.01

Фісун К.А., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

УЗАГАЛЬНЕНІ ПЕРСПЕКТИВНІ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Більшість систем військової освіти мають стандартні складові: початкову військову освіту, підготовку солдат і сержантів, підготовку офіцерів тактичного рівня (молодшого командного та інженерного складу), підготовку офіцерів оперативно-тактичного та оперативно-стратегічного рівнів, систему підвищення кваліфікацій та перепідготовки офіцерських кадрів шляхом відповідної курсової підготовки.

У розвинутих країнах управлінню в організаціях приділяється особлива увага всіх підрозділів, що впливає на військову освіту. Функціонуючи в ринковій економіці організації (військової частини) мають забезпечувати такий стан своєї господарської діяльності, за якого воно стабільно зберігало б здатність безперебійно виконувати свої фінансові зобов'язання перед своїми діловими партнерами, державою, власниками, найманими працівниками та отримувати прибуток. Ефективність функціонування підприємства на ринку напряму залежить від результатів підготовки військових фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів. Багато організацій намагаються детально спланувати процес управління знаннями.

Приєднання України до Європейського освітнього простору, зміни у законодавчій базі з питань розвитку освіти в Україні, з одного боку, та необхідність приведення параметрів військової освіти у відповідність до сучасних вимог військово-професійної діяльності офіцерів та ряд інших проблем з іншого боку, вимагають значних змін у системі військової освіти, як однієї з ключових ланок стабільного розвитку військової організації держави.

Час перетворень і реформ переживає сьогодні військова освіта України. Визнання права того, хто навчається не тільки на навчання, але й на

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

самовизначення, саморозвиток, самовираження обумовило потребу в гуманізації й демократизації військової освіти.

Основними рисами сучасної системи військової освіти праведних країн світу є:

- системний підхід до організацій й здійсненню підготовки офіцерських кадрів;

- розвинена інфраструктура система підготовки офіцерських кадрів, яка має широку мережу військових навчальних закладів – академії, університети, інститути, училища, військові коледжі, школи, відповідні курси. Для підготовки офіцерських кадрів за мало- чисельними спеціальностями також використовуються цивільні навчальні заклади;

- підпорядкованість військових навчальних закладів (тактичного рівня, оперативного-тактичного рівня) командувачам видів збройних сил;

- багатоступеневість підготовки військових фахівців (бакалавр, спеціаліст, магістр);

- використання спеціалізованих навчальних центрів, центрів практичної підготовки та полігонів для набуття практичних умінь і навичок за функціональним призначенням фахівця;

- підготовка військових фахівців відповідно до реальних потреб військ як у мирний, так і в воєнний час;

- впровадження системи управління якістю освіти (менеджмент в освітній сфері);

- забезпечення престижності навчання, поваги до історії, традицій та ритуалів, стимулювання мотиваційної сфери.

Перспективна система вищої військової освіти має забезпечити реалізацію нової освітньої концепції, фундаменталізацію та інформатизацію військової освіти, її випереджальний розвиток, становлення компетентності, ерудиції, творчих начал і культури особистості. Вона має створюватися на основі поєднання новітніх природничо-наукових і гуманітарних знань, її пріоритетним завданням повинно бути формування в людей таких якостей, які дозволять їм успішно адаптуватися в умовах сучасного світу. Об'єктивний характер процесу розвитку світових тенденцій у сфері підготовки військових кадрів свідчить про необхідність побудови і дослідження компетентнісних моделей військових фахівців та перспективних моделей підготовки військових фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Висвітлюючи проблеми та перспективи розвитку національної військової освіти доцільно і необхідно враховувати закордонний досвід у цій сфері.

УДК 65

Черкашина М.В., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії національної гвардії України

ЛІДЕР ЯК УСПІШНИЙ КЕРІВНИК

Одним з основних питань сучасного менеджменту є питання про те, якими засобами можна покращити взаємодію між співробітниками, що працюють в одній організації на загальний результат, і тим самим добитися підвищення ефективності діяльності організації. При цьому, в силу всіх прискорених темпів сучасного життя, результат хотілося б отримати за умов мінімальних витрат і в короткі терміни.

По суті, будь-яка особистість, будь-яка організація, будь-яка ситуація в чомусь унікальні, а отже, у сучасному суспільстві основою не тільки процвітання, але й просто виживання організації справедливо вважається креативність персоналу і, особливо, лідерів.

В сучасній науці управління лідерство характеризується неоднозначно, в тісному поєднанні з менеджментом.

Лідерство і менеджмент – це дві різні, але взаємодоповнюючі системи керівництва. У кожного з них є свої функції і характерні прояви. Вони однаково необхідні для досягнення успіху в складному і мінливому середовищі. До того, швидкість розвитку організації уповільнюється в наслідок внутрішніх обмежень, що заважають зовнішньому розвитку. В міру становлення інноваційної функції менеджменту виникла необхідність формування навичок лідерства.

Д. Коттер наводить просту аналогію понять менеджер – лідер з військової сфери, що «в мирний час армія цілком може існувати при наявності на всіх рівнях хороших адміністраторів та управлінців та сильних лідерів на самому верху. У воєнний час армії потрібні лідери на всіх рівнях. До сих пор ніхто не знає, як заставити людей йти в бій, хто повинен вести їх за собою».

Для розширення концептуального усвідомлення і змісту поняття «менеджер-лідер» як частини загального завдання і як інструмент аналізу і оцінки стилю управління І. Адзіс запропонував код РАЕІ.

Результативний, адміністратор, підприємець, інтегратор – від цих понять очікують що одна людина в змозі управляти всім та брати на себе більше відповідальності за прийняте рішення і креативний підхід. Але робота менеджера з формування і управління організацією, яка є результативною та ефективною в коротко- і довгостроковій перспективі, що є здоровою організацією дуже складна для однієї людини.

Бути лідером означає організувати спільну роботу на зважаючи на всі відмінності працівників, коли різні люди працюють разом, доповнюють один одного новими ідеями, змістом. Універсальної моделі лідерства та лідерських

якостей, що сприяють успіху в будь-якій ситуації немає, оскільки люди, трудові колективи, ділові ситуації, організації різні та не піддаються уніфікації в повній мірі. Тому кожному лідеру необхідна взаємодоповнююча команда.

Феномен команди через синергію висвітлено в роботах К. Левіна, М. Вудкока, які визначали, що командна робота – це коли люди разом можуть зробити більше, ніж кожен окремо, а їх спільна робота приносить їм задоволення. Командоутворення в сучасних організаціях дозволяє подолати складності, пов'язані з глобалізацією бізнесу та, як слідство, мультикультурним середовищем, зміною в складі співробітників різних поколінь, збільшення проектних груп з так названим «розділеним керівництвом» і т. ін.

Необхідною умовою формування команди є наявність в організації культури взаємної довіри та поваги.

За словами І.Канта взаємна повага – визнання суверенного права іншої людини на власну думку. **Повага** є безумовно основою для довготривалих відносин. Спілкування що відбувається із взаємною повагою, буде відкритим і спрямованим на продуктивний діалог та співробітництво, ґрунтуватиметься на моральних нормах і принципах справедливості, рівноправності, доброзичливості та ввічливості.

Довіра – прийняття спільних цінностей, поділ спільних інтересів. Коли людина довіряє вона робить це добровільно, свідомо, ставлячи своє благополуччя у залежність від зовнішнього фактору і в першу чергу іншій людині, яка викликає довіру.

Таким чином, менеджер-лідер – керівник що ефективно управляє організацією, формує, встановлює і підтримує еталони припустимої командної поведінки, організовує синергічну роботу різних людей на основі взаємної довіри і поваги.

Взаємна довіра і повага спонукають людей діяти – але не під впливом жорстких механізмів управління, а задовольняють основні потреби людини, визначають сенс досягнення, співучасті, визнання та самореалізація, упевненість в власних силах, можливість жити у відповідності зі своїми ідеалами.

УДК 335:202.113

Чухлата Ж.Г., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

СУТТЄВІ НАПРЯМКИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЇХ РЕФОРМУВАННЯ

Запровадження змін та реформ у Національній гвардії потребує численних фінансових, матеріальних та людських ресурсів.

*Секція 3. Наукове забезпечення діяльності тилових підрозділів
Національної гвардії України*

Однак, в той же час, без цих змін не можливий розвиток військових підрозділів, викорінення зловживань та неефективного використання державних ресурсів, спрямованих на підкріплення обороноздатності держави.

Одним з видів таких змін є запровадження нових підходів до поняття ризиків як фінансового так і не фінансового характеру у Національній гвардії України та ефективного управління ними.

Метою даних тез є аналіз напрямків управління ризиками Національної гвардії України в умовах їх реформування.

Проблема ідентифікації ризиків та визначення напрямків їх управління на даному етапі розвитку Національної гвардії України стало причиною низки негативних факторів як фінансового так і не фінансового характеру, які вимагають моніторингу та оперативного втручання.

На сьогодні Командувачем Національної гвардії України проводиться робота щодо ідентифікації ризиків в найбільш проблемних сферах життєдіяльності відомства, які і формують напрямки по їх управлінню. Серед них виділено наступні:

- централізовані та децентралізовані закупівлі;
- науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи;
- будівництво і придбання житла, інші будівельні роботи;
- всебічне забезпечення проведення АТО;
- тилове забезпечення;
- грошове забезпечення та інші виплати;
- діяльність державних підприємств;
- інші ризики.

Всі ці напрями включають найбільш характерні ризики здебільш фінансового характеру, що потребують першочергового попередження. Найрозповсюдженими з них є:

- несвоєчасне використання бюджетних коштів;
- утворення простроченої дебіторської заборгованості;
- утворення не бюджетної кредиторської заборгованості;
- зайві витрати бюджетних коштів в наслідок завищення потреби в бюджетних коштах або відсутності достовірних даних про потреби та наявні запаси;
- зайві витрати в наслідок закупівлі товарно-матеріальних цінностей по завищеній ціні;
- недофінансування конкретних напрямків (програм), в наслідок чого фіксується їх невиконання тощо.

Таким чином, за таких умов розробка та удосконалення механізму управління ризиками у Національній гвардії України з використанням світових методик та методик країн НАТО потребує подальших досліджень та впровадження в практичне застосування.

УДК 331.108

Шаповал О.А., доцент кафедри менеджменту та військового господарства
Національної академії Національної гвардії України

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ ВІЙСЬКОВИМ ПЕРСОНАЛОМ

У сучасних умовах особовий склад розглядають як найбільш коштовний капітал та ресурс.

Показано, що головною метою управління особовим складом є забезпечення військ військовослужбовцями, що відповідають сучасним вимогам їхньої професійної і соціальної адаптації.

Обґрунтовані основні задачі, що повинні вирішувати структуру управління військовим персоналом. До них віднесено: планування потреби в особовому складі, пошук і добір потрібних військовослужбовців, навчання і підвищення їхньої кваліфікації, управління службовою мотивацією, створення умов для підвищення ефективності виконання службових завдань, контроль за зміною статусу військовослужбовців, правові питання службових відносин.

Кадрова політика у Національній гвардії – сукупність принципів, напрямів, форм та методів діяльності органів військового управління, спрямованої на створення цілісної системи формування, підготовки, ефективного використання особового складу, забезпечення потреб кожної особистості, розвитку у неї стійкої мотивації до військової служби та можливості реалізації свого потенціалу під час її проходження.

Досліджено, що головною метою кадрової політики у Національній гвардії є створення умов для гарантованого та якісного комплектування Національної гвардії особовим складом, спроможним на виконання завдань за призначенням і його ефективне використання.

Сформовано фактори, які впливають на кадрову політику у Національній гвардії. До них віднесені:

- національні інтереси та оборонна політика держави;
- державна кадрова політика;
- економічні, внутрішньополітичні, демографічні, національно-культурні реалії розвитку суспільства.

Доведено, що потреба в удосконаленні кадрової політики у Національній гвардії зумовлена:

- необхідністю забезпечення здатності особового складу Національної гвардії до виконання нових завдань;
- впровадженням елементів ринкової економіки в усі сфери життєдіяльності Національної гвардії та необхідністю їх збалансування з ресурсами держави;

- переходом на комплектування Національної гвардії військовослужбовцями контрактної служби;

- інтеграцією системи військової освіти до державної системи освіти.

Отже, впровадження нової системи кадрового менеджменту у Національній гвардії, зорієнтованої на застосовування сучасних технологій управління особовим складом і спрямованої на забезпечення потреб Національної гвардії у військовослужбовцях, сприяння кожній особі в індивідуальному розвитку та можливості реалізації її потенціалу, бачення кожним військовослужбовцем перспективи свого кар'єрного росту, є важливим й актуальним напрямом діяльності кадрових служб.

УДК 615.038.547.459.5.616-001.18

Штриголь С.Ю., доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фармакології НФаУ; **Бондарев Є.В.**, кандидат фармацевтичних наук, доцент НФаУ; **Дроговоз С.М.**, доктор медичних наук, професор кафедри фармакології НФаУ; **Скрипка А.О.**, лікар-спеціаліст (терапевт) медичної частини Національної академії Національної гвардії України, капітан медичної служби; **Товма Л.Ф.**, кандидат технічних наук, доцент кафедри тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, капітан, **Морозов І.Є.**, кандидат військових наук, начальник науково-організаційного відділу Національної академії Національної гвардії України, підполковник

ЗАХИСНІ ВЛАСТИВОСТІ «ГЛЮКОЗАМІНУ-С БХФЗ» У КУРСАНТІВ В УМОВАХ ПОЛЬОВИХ НАВЧАНЬ У ЗИМОВИЙ ПЕРІОД

Холодові травми (ХТ) у загальній структурі травматизму становлять 3-10%, супроводжуються значною інвалідизацією і летальністю до 53%. В Україні щороку реєструють понад 12000 випадків ХТ. Проблема є особливо актуальною з огляду на те, що на сході України тривають бойові дії, де ХТ нерідко зустрічається у військовослужбовців. В експерименті (Бондарев Є.В. та співавт., 2010) вперше виявлено фригопротекторні властивості у препаратів глюкозаміну. Цей ефект – захист організму від впливу низьких температур – виявляється у дієтичної добавки «Глюкозамін-С БХФЗ» (БХФЗ, Україна), що містить глюкозаміну гідрохлорид 0,3 г, кислоту аскорбінову 0,025 г, допоміжні речовини (цукор молочний, магнію або кальцію стеарат). Зазначений ефект глюкозаміну з урахуванням його високого ступеня безпеки є передумовою використання препаратів, що його містять, за принципом off-label.

Мета дослідження: з'ясувати вплив «Глюкозаміну-С БХФЗ» (БХФЗ, Україна) на фізичний та психологічний стан організму курсантів в умовах

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

впливу холоду під час зимових польових навчань.

Матеріали та методи. У дослідженні на добровільних засадах брали участь 34 здорові курсанти НАНГУ (чоловіки), які проходили польові навчання протягом 2 тижнів у лютому 2018 р., де постійно зазнавали вплив низької температури довкілля. Курсанти дали інформовану згоду на участь у дослідженні. Стан здоров'я оцінювали за показниками температури тіла, артеріального тиску (АТ), частоти серцевих скорочень (ЧСС), загального аналізу крові, динамометрії. Для аналізу здатності до концентрації уваги, її стійкості та виснаженості використовували коректурну пробу (КП). Ці показники вимірювали до початку та на 14 добу дослідження (в останній день навчань). Курсанти були розподілені методом випадкового вибору на 2 групи: група 1 – 18 курсантів (приймали «Глюкозамін-С БХФЗ» по 2 капсули 2 рази на добу); група 2 – 16 курсантів (приймали в тому ж режимі плацебо – капсули такого ж вигляду без вмісту). Під час дослідження реєстрували кількість випадків гострих респіраторних захворювань (ГРЗ), яким сприяє вплив низької температури. Результати обробляли методами параметричної та непараметричної статистики.

Результати дослідження. У групі плацебо дослідження закінчили 14 курсантів із 16, оскільки 2 (12,5%) захворіли на ГРЗ. У решти курсантів цієї групи помірно, але статистично значуще ($p < 0,05$) зросли температура тіла (на 0,6%) та ШОЕ (на 34,1%), що може свідчити про розвиток запальної реакції у відповідь на тривалий вплив низьких температур. Суттєвого впливу на фізичну силу, АТ і ЧСС не виявлено. Результати КП свідчать про вірогідне зростання кількості помилок на 14 добу на 15,2% проти вихідного рівня, що вказує на зниження зосередженості, недостатності концентрації уваги.

На тлі прийому «Глюкозаміну-С БХФЗ» дослідження завершили всі курсанти, випадків ГРЗ не було, що статистично значуще ($p < 0,05$) свідчить про захисний вплив досліджуваного засобу. Температура тіла курсантів цієї групи не змінилась, ШОЕ зросла на 18,2%, що достовірно менше ($p < 0,01$) порівняно з відповідним показником групи плацебо. На стан серцево-судинної системи «Глюкозамін-С БХФЗ» суттєво не вплинув за виключенням помірного зростання ЧСС з $60,7 \pm 2,0$ до $68,4 \pm 2,2$ уд/хв., що можна розцінювати як адаптивну реакцію на дію низьких температур. За результатами КП кількість помилок знизилась на 22,7%, що вказує на зростання концентрації уваги.

Висновок. Дієтична добавка «Глюкозамін-С БХФЗ» покращує адаптацію організму до тривалого впливу низьких температур та може бути рекомендована як фригопротектор у польових умовах.

З М І С Т

Бондаренко О.Г. ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ВАЖЛИВОСТІ БАЗОВИХ ЗАВДАНЬ-ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СПІЛЬНИХ ДІЙ ФОРМУВАНЬ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ.....	4
Василенко В.П. НЕОБХІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ПОСИЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РОБОТИ У ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИНАХ НГУ.....	6
Гаврюк В.В., Зозуля А.В. РОЗРОБЛЕННЯ СЦЕНАРІЮ ДІЙ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО УГРУПУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ.....	7
Гафуров О.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ.....	8
Герасименко В.М. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД.....	10
Гончаренко Н.Г. ЗМІСТ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РОБОТИ ТА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ У ВІЙСЬКАХ.....	12
Євлаш В.В., Цихановська І.В., Товма Л.Ф., Горбань В.Г. ТЕХНОЛОГІЯ ПШЕНИЧНОГО ХЛІБУ, ЗБАГАЧЕНОГО ПРОДУКТАМИ ПЕРЕРОБКИ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ, ДЛЯ РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	13
Задерієнко С.І. МІСЦЕ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ В СИСТЕМІ ГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ УКРАЇНИ.....	15
Комишний С.М., Гафуров О.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТИЛОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СИЛ ОТО В РАЙОНІ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ, ВИКЛИКАНОГО ЧИННИКАМИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ.....	17
Каплун Є.О., Волков І.М. ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗАПАСІВ У ПІДРОЗДІЛАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ БОЄЗДАТНОСТІ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ.....	18
Каплун Є.О., Волков І.М. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ОБЛІКУ ТА РУХУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У ПІДРОЗДІЛАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ПОГЛЯДУ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	20

З М І С Т

Каплун С.О., Пономаренко О.А. АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОБРАЖЕННЯ СУЧАСНИХ ФУНКЦІЙ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБ ТИЛУ У ПРОГРАМАХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	21
Капосльоз Г.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ НАУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТИЛОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	23
Крамаренко К.М. ПРАВООХОРОННА ПОСЛУГА ЯК СУСПІЛЬНЕ БЛАГО.....	24
Морозова Л.В. НОВОВВЕДЕННЯ У ФІНАНСОВОМУ ПЛАНУВАННІ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	26
Науменко М.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ АТО.....	27
Нестеренко Р.В. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ БАННО-ПРАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НГУ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ У ЗОНІ АТО.....	29
Олійник В.В., Каплун С.О. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ РОЗВИНУТИХ КРАЇНИ СВІТУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	30
Осипенко С.М. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБ ТИЛУ.....	31
Пархонюк І.П., Касім О.Г. ТИЛОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ У РАЙОНІ ВИНИКНЕННЯ МАСОВИХ БЕЗПОРЯДКІВ, В УМОВАХ ВВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ.....	33
Писаревський С.В. БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ У ПРОГНОЗУВАННІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ОБОРОНУ УКРАЇНИ.....	34
Потапов В.О., Семенюк Д.П., Якушенко Є.М. ДО ПИТАННЯ ЗБЕРІГАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ.....	35
Прісс О.П., Євлаш В.В., Товма Л.Ф. ТЕХНОЛОГІЯ ЗБЕРІГАННЯ ЗЕЛЕНИХ ОВОЧІВ.....	36
Сахненко О.І. РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В ЕКОНОМІЦІ ЗНАНЬ...	38

З М І С Т

Товма Л.Ф. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ПОСТАЧАННЯ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ В МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ.....	39
Фісун К.А. УЗАГАЛЬНЕНІ ПЕРСПЕКТИВНІ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	41
Черкашина М.В. ЛІДЕР ЯК УСПІШНИЙ КЕРІВНИК.....	42
Чухлата Ж.Г. СУТТЄВІ НАПРЯМКИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЇХ РЕФОРМУВАННЯ.	44
Шаповал О.А. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ ВІЙСЬКОВИМ ПЕРСОНАЛОМ.....	46
Штриголь С.Ю., Бондарєв Є.В., Дроговоз С.М., Скрипка А.О., Товма Л.Ф., Морозов І.Є. ЗАХИСНІ ВЛАСТИВОСТІ «ГЛЮКОЗАМІНУ-С БХФЗ» У КУРСАНТІВ В УМОВАХ ПОЛЬОВИХ НАВЧАНЬ У ЗИМОВИЙ ПЕРІОД	47

Для нотаток

*Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України
29 березня 2018, м. Харків*

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**“Службово-бойова діяльність
Національної гвардії України:
сучасний стан, проблеми та перспективи”**

Секція 3

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: *І.Є. Морозов*

Комп'ютерне складання і верстання: *С.О. Воробйов;*
О.В. Ніконенко.

Формат 60x84¹/₁₆. Ум. друк. арк. 3,02.
Тираж 50 прим. Зам. № 147

Видавець і виготовлювач Національної академії Національної гвардії України
майдан Захисників України, 3, м. Харків-1, 61001.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4794 від 24.11.2014 р.